

Hideg Ágnes

A művészet kortalan olvasói

Miskolc, 2020

Hideg Ágnes

A művészet kortalan olvasói

Olvasók a művészvilágban

Bibliográfia

Miskolc, 2020

Külső borítókép: Döbröczeni Kálmán alkotása, az Olvasó leány.

Döbröczeni Kálmán (1899-1966) Miskolcon élő és alkotó jeles festőművész volt. A városban megszervezte a Művészeti Szabadiskolát, itt tanított, itt alapított családot. Festői stílusát a nagybányai hagyományok határozták meg, tájképeket, életképeket, portrékat festett. Életrajzát és munkásságát két művészettörténész, Goda Gertrúd és Pirint Andrea 1999-ben megjelent kötete mutatja be. (Goda-Pirint: Döbröczeni Kálmán. Miskolc, Herman Ottó Múzeum)

A szerző ezúton mond köszönetet a családnak, hogy Döbröczeni Kálmán képeinek felhasználását e kiadványban engedélyezték.

Külön köszönet illeti dr. Szabó Ildikót, a Magyar Olvasástársaság elnökét, az előszóban megfogalmazott gondolataiért.

Az érdeklődők a Herman Ottó Múzeum könyvtári gyűjteményéről tájékozódhatnak a múzeum honlapján: www.hermuz.hu

Magánkiadás

ISBN 978-963-89141-7-0

ELŐSZÓ

Kedves Olvasó!

Az olvasás az egyén belső világára, gondolataira, képalkotására ható, a bennünket körülvevő világból érkező hatások feldolgozását segítő, azokat újra teremtő tevékenység, ugyanakkor közösségi élmény is, hiszen az olvasottak egy-egy beszélgetés alapjait is jelenthetik, megoszthatjuk másokkal olvasási élményeinket. Az olvasás mindkét aspektusban aktív tevékenység, diskurzusra késztet: olvasás közben az új információt összevetjük a számunkra már ismertekkel, értékeljük, véleményt formálunk azokról, jóslatokat fogalmazunk meg, azokat megerősítjük vagy elvetjük, számunkra érdekesnek vagy kevésbé érdekesnek ítéljük meg a szöveget. Ezek a tevékenységek, ez a belső diskurzus segíti a szövegbe való bevonódást, az értő olvasást. S éppígy aktív tevékenység családban, barátokkal, otthon, könyvtárban, kávézóban, munkahelyen, közösségi oldalakon egy-egy könyvről, cikkről, blogról beszélgetni.

A kötetben összegyűjtött hivatkozások olyan képzőművészeti alkotásokat vonultatnak fel, amelyek az olvasásban elmélyült, különböző korú, foglalkozású, nemű embereket ábrázolnak egyedül vagy társaságban, barátok között vagy családban, könyvet, levelet vagy újságot olvasva munka vagy szórakozás céljából.

A képek több évszázadra tekintenek vissza, mégis azt mondhatjuk: a tartalom nem változott, csak a forma. A mindennapi 15 perces mesélést a gyermekeknek a családban éppúgy fontosnak tartjuk, mint az időskorúak olvasási kedvének fenntartását, vagy a kamaszok megszólítását nekik szóló olvasmányokon keresztül. A világ híreit naponta többször is elolvassuk a

digitális médián keresztül, s utazás közben szívesen hallgatunk hangos könyvet, olvasunk e-könyvet. A közösségi médiában az olvasást ötletes mémek népszerűsítik, s pályázatokon vehetünk részt könyves szelfik készítésével.

A kötetben összegyűjtött bibliográfia hiánypótló, s kiváló kiindulópontként szolgálhat egy újabb diskurzushoz az olvasásról, valamint a különböző korok és a ma emberének olvasási szokásairól.

Kecskemét, 2020. október 25.

Dr. Szabó Ildikó

Magyar Olvasástársaság

elnök

BEVEZETÉS

A könyvtárosi pálya egyik hasznos tevékenysége, mondhatni alkotómunkája egy-egy téma irodalmának összegyűjtése és a használók, kutatók rendelkezésére bocsátása. Ez a bibliográfiai összeállítás is e célt szolgálja. Tárgya: az olvasás/olvasók ábrázolása különböző művészeti ágakban. Arányait tekintve túlnyomó többségben festmények találhatók a listában, de vannak olvasókat ábrázoló szobrok, fényképek, rajzok is a tételek között. A téma önálló kiadványokban is előfordul, ilyen elegáns kötet például *Steffann Bollmann Az olvasó nők veszélyesek* című kötete (Scolar Kiadó 2008), vagy *Alberto Manguel Az olvasás története* című munkája (Park Kiadó 2001). De az elmélyült olvasók látványa megihlette *Kertész András* neves magyar származású fotóművészt is (*On reading*, New York 1971).

A miskolci Herman Ottó Múzeum könyvtárosaként a feldolgozó munka során számtalan kiadványt lapozhattam végig. Ezekben gyakorta találtam hölgyek, urak, gyerekek, fiatalok és öregek vidám vagy szomorú hangulatú olvasó képeit. Az itt felsorolt irodalmak alfabetikus sorrendben követik egymást, pirossal jelölve a kötetekben előforduló - fekete-fehér vagy színes -, olvasókat ábrázoló képeket; végén pedig az azonosításhoz szükséges múzeumi leltári számot. Használatát jó szívvel ajánlom pedagógusoknak, könyvtárosoknak, olvasáskutatóknak, tankönyvszerkesztőknek, diákoknak és a művészetet kedvelő olvasóknak.

Szerző

Nagy István: Olvasó nő. Herman Ottó Múzeum Képzőművészeti Gyűjteménye,
Lsz: 93.83

Rövidítések: Bp. = Budapest; BTM = Budapesti Történeti Múzeum; (f) = fekete-fehér kép; HOM = Herman Ottó Múzeum; K. = kiadó; Lsz. = a HOM könyvtárának leltári száma; MG = Miskolci Galéria; MNG = Magyar Nemzeti Galéria; Múz./Mus. = múzeum; NPI = Népművelési és Propaganda Iroda; o. = oldal; (sz) = színes kép; szerk. = szerkesztette; t. = tábla

KÖNYVEK

-100 lat Muzeum Lubelskiego 1906-2006. Lublin, Muzeum Lubelskie, 2006.

Adam Bunsch: Portret Kazimierza Dworaka [Egy katonaruhás férfi olvas] (sz) 60. kép 197. o. (Lsz: 54237)

-A magyar rajz fiatal mesterei. Szalay Lajos és nemzedéktársai 1932-1949. Miskolc, MG, 2009.

Ámos Imre: Olvasó nő, 1933. [f. rajz] 125. o. (Lsz: 53840)

-Alberto Manguel: Az olvasás története. Bp. Park K. 2001.

Fiatal nő könyvet olvas (f) 156 o.; Olvasás az öröklétben [Aquitániai Eleonóra síremléke] (f) 158. o.; André Kertész: Hospice de Beaune (f. fotó) 220. o.; Tiltott gyümölcs, 1865. (f) Metszet Auguste Toulmouche festménye nyomán. 235. o.; Olvasó rabszolgák, 1856. (f. fotó), 286. o.; Olvasók a londoni Holland House könyvtárában, 1940. (f. fotó) 313. o. [Az épületben gyújtóbomba okozott kárt] (Lsz: 49368)

-Aus Biedermeiers Raritätenmappe. Verlag für architektur und kunstgewerbe. Wien und Leipzig, 1907. 30 t., egyenként 44x30 cm.

Levelet olvasó férfi. [Külső borítókép] (f. rajz) (Lsz: 1601)

-Bényi László: Rudnay 1878-1957. Bp. Képzőművészeti Alap K. 1961.

Interieur, 1918. [Háttal olvasó nő] (f) 16. t. (Lsz: 20607)

-Boehn, Max von: Miniaturen und Silhouetten. München, F. Bruckmann, 1918.

Jean-Étienne Liotard: Olvasó nő (f) 59. o. (Lsz: 20690)

-Bozsik István. Rajzok 30 év terméséből. Debrecen, Bibliofil Műhely, 1995.

Olvasó nő (f. rajz) a képek között.

- Budapest szobrai. Bp. Képzőművészeti Alap K. 1955.
Beck András: Olvasó munkás; Stróbl Alajos: Olvasó lányok. (f) Táblaképek között. (Lsz: 20794)
- Csók István (1865-1961) festészete. Székesfehérvár, Szent István Király Múz. 2013.
Züzü olvas, 1932. (sz) 313. o. (Lsz: 55214)
- Czére Andrea: Az Esterházy örökség. Bp. Akadémiai K. 2003.
Pietro Faccini: Bűnbánó Magdolna (f) 52.o. (Lsz: 51566)
- Dési Huber István: Levelek a szülőföldre. Bukarest, Kriterion, 1982.
Olvasó munkás (f) [Külső borítókép] (Lsz: 27995)
- Dési Huber István (1895-1944) festőművész emlékkiállítása. Bp. Haas Galéria, 2007.
Olvasó munkás, 1932. (sz) 2. o. Pdf állomány. http://www.haasgaleria.hu/kut/desi_huber_.pdf. Letöltés: 2020.10.10.
- Die Presse. Wien, Historischen Mus. 1998. (Sonderausstellung, 237.)
Café Grienstedl [Kávéház olvasó férfiakkal] (sz) 57. o.; [Karikatúra 6 különféle típusú olvasóról] (sz) 58-59. o.
- Dobrik István (szerk.): Miskolc képzőművészete 1918- 1948. Miskolci művészek. Miskolc, MG, 2006.
Kmetty János: Olvasás közben (sz). Kmetty János műveinél. (Lsz: 52813)
- Drescher Pál: Régi magyar gyermekkönyvek. Bp. A Magyar Bibliophil Társaság kiadása, 1934.
Lehnhardt Sámuel rézkarca [Olvasó kisfiú és kislány] (sz) V. t.; Gyermekbarát. Jankó János fametszete [Olvasó nő] (f) XIV. t. (Lsz: 607 és 33668)
- Edouard Julien: T. Lautrec. Naefels, Bonfini Press, 1976.
Countess A., 1883.[Padon és széken olvasó nő] (sz) 10.11. o.; Jane Avril, 1893. [Egyedül olvasó nő] (sz. litográfia) 28. o. (Lsz: 54025)
- Eduard Hüttinger: Degas. Naefels, Bonfini Press, 1977.
Pouting, 1868. [Asztal fölé hajló olvasó férfi] (sz) 18. o.; The Cotton Market in New Orleans, 1873. [Férfiak körében újságot olvasó férfi] (sz) 28. o. (Lsz: 54026)

- Ék Sándor emlékkiállítás – Tihanyi Múzeum 1975. Katalógus.
Anna (a művész lánya olvas), 1937. (f) 20. o. (Lsz: 18168)
- Ember Ildikó – Takács Imre: Old Masters' Gallery. Bp. Szépművészeti Múz. 2003.
Hinz (Hainz), Georg: Altona [Olvasó női alak] (f) 65.o. (Lsz: 51582)
- Emile Meijer: Treasures from the Rijksmuseum Amsterdam. Scala Books, 1985.
Gerard Dou: Old woman reading a lectionary, 1630. [Idős nő olvas] (sz);
Rembrandt Harmensz van Rijn: The prophetess Anna, 1631. [Idős nő olvas] (sz) 80. o.
- Erdőbényei Kisgaléria. Miskolc, Borsodi Nyomda, 1965. Számozatlan lapok.
Vati József: Három lány [Egyikük olvas] (f) (Lsz: 11165)
- F. Dózsa Katalin: Az áttörés kora. Bécs és Budapest a historizmus és az avantgárd között. Bp. BTM, 2004.
Munkácsy Mihály: Párizsi interieur, 1877. [Olvasó nő] (sz) 57. o. (Lsz: 51498)
- Facet to face. Flanders, Florence, and Renaissance Painting. San Marino, 2014.
Montte di Giovanni del Fora: St. Jerome in his Study, 1488. (sz) 37. kép 88. o., Bruges: St. Jerome in his Study, 1450-60. (sz) 39. kép 90. o. [Szent Jeromos olvasás közben] (Lsz: 55782)
- Ferenczy Noémi. Jankovich Júlia bevezető tanulmányával. Bp. Corvina, 1983.
Olvasó nő (f) 140. kép; Olvasó, 1947. (sz) 141. kép (Lsz: 28038)
- Fertőszögi Péter – Szinyei Merse Anna (szerk.): Vonzások és változások. 18-19. századi magyar festészet magángyűjteményekben. Bp. Kovács Gábor Művészeti Alapítvány, 2013.
Margitay Tihamér: Az ellenállhatatlan, 1896. [Fiatal nő olvas] (sz) 119. o. (Lsz: 55535)
- Földi Eszter (szerk.): Rippl-Rónai, Maillol. Egy művészbarátság története. Bp. MNG, 2014.
Rippl-Rónai József: Lámpánál olvasó nő, 1894. (sz) 85. kép 252. o.; Paul

Élie Ranson: Fekvő nő, 1893. [Olvas] (sz. litográfia) 119. kép 269. o.
(Lsz: 55988)

-Goda Gertrúd – Pirint Andrea: Döbröczöni Kálmán (1899-1966). Miskolc, HOM, 1999.

Olvasó öreg, 1955. (sz) 46. o.; Olvasó fiú, 1958. (f) 55. o.

-Hans Werner Groh: Hans Holbein der Jüngere Bildniszeichnungen. Dresden, Verlag der Kunst, 1956.

John More der Jüngere [Fiatal férfi olvas] (f) 9. kép (Lsz: 54027)

-Haulisch Lenke: Vaszary János. Bp. Képzőművészeti Alap K. 1978.

Olvasó leány, 1906.(f) 50. kép (Lsz: 21784)

-Hazel Harrison: Rajzolás és pasztellfestés. Bp. Glória, 2000.

Sally Strand: Lassú áthaladás [Olvasó férfi] (sz) 124. o. (Lsz: 48219)

-Heidi C.Ebertshäuser: Malerei im 19. Jahrhundert.München,Keyser,1979.

Wilhelm Leibl: Tierarzt Reindl [Olvasó férfi] (sz) Tafel 25.; Adolf Hölzel: Die Hausandacht [Idős nő olvas] (f) 141. kép ; Albert Weisberger: In Atelier [Újságot olvasó férfi] (f) 142. kép (Lsz: 32541)

-Helmut Scherf: Thüringer porzellan.Leipzig,Buch-und Kunstverlag,1985.

Gotha, Deckeltasse mit Untertasse, 1780. [Porcelán cukortartó rajta olvasó hölgy képe] (sz) 71. t. (Lsz: 32752)

-Horváth György: Dési Huber István. Bp. Kossuth K. 2015.

Olvasó munkás, 1932. (sz) 20. kép 28. o. (Lsz: 55993)

-Josef Engelhart vorstadt und salon. Wien, Historischen Mus. 2009.

(Sonderausstellung, 356.)

Lesendes Mädchen [Székben olvasó fiatal nő] (sz) 100. o.; Lesende frau im weisen Kleid, 1892. [Fotelban olvasó nő] (sz) 101. o.; Im Gartenrestaurant, 1893. [Idős nő olvas] (sz) 109. o.

-K. Peák Ildikó – Shah Gabriella: Mihályfi-gyűjtemény. Salgótarján, Dornyay Béla Múz. 2014.

Gulácsy Lajos: Olvasó nő, 1908. (sz) 127. o.; Ősz Dénes: Olvasó lány, 1958. (f) 212. o. (Lsz: 55302)

-Karen Brookfield: Az írás. Bp. Park K.1995.
Olvasási szokások (sz. rajz) 63.o. (Lsz: 45812)

-Képes könyv. 500 híres művész 500 alkotása. Bp. Akadémiai K. 1995.
Algardi Alessandro: Paolo Emilio Zacchia bíboros mellszobra 6. o.; Antonello da Massina: Szent Jeromos dolgozószobájában (sz) 15. o.; Beauneveu André: Szent Fülöp (sz) 34. o.; Daumier Honoré: Műgyűjtők (sz) 118. o.; Hassam Childe: Virágos szoba [Nő olvas a kanapén] (sz) 209. o.; Hopper Edward: Napozók [Fiatal férfi olvas] (sz) 230. o.; John Gwen: A drága könyv [Nő olvas] (sz) 236. o. (Lsz: 43497)

-Keserü Katalin: Rippl-Rónai József. Bp. Corvina, 1982.
Két gyászruhás nő [Az egyik olvas] (f) 2. kép (Lsz: 26166)

-Konrad Escher: Malerei der Renaissance in Italien I. Berlin, Akad. Verlag, 1922.
Luca Signorelli: Heilige Familie [A Szent család. Mária olvas] (f) 114. kép 123. o. (Lsz: 5737)

-Körösfői-Kriesch Aladár (1863-1920) festő- és iparművész oeuvre katalógusa. Gödöllő, Városi Múz. 2016.
A család [A mama olvas] (sz) 427. tétel 252. o.; A karácsonyfa alatt [Gyerekek olvasnak] (sz) 509. tétel 262. o. (Lsz: 56360)

-Külön világban és külön időben. 20. századi magyar képzőművészet. Bp. Magyar Képzőművészek Társasága, 2001.
Oláh Sándor: Olvasó lány, 1937. (sz) 11. kép (Lsz: 50540)

-Láng Miklós: Vidovszky Béla festőművész. Békéscsaba, Rózsa Gimnázium, 1983.
Szüleim a kertben, 1909. [A papa újságot olvas] (sz) 4. t.; Olvasó nő, 1955. (sz) 13. t.

-László Balogh: Alltagsschilderung in der Müncher Malerei. Mainburg, Pinsker-Verlag, 1989.
Karl Wilhelm August Gampenrieder: Ein lesebrief [Két lány levelet olvas] (sz) 92. kép; Eduard von Grützner: Zwei Klosterbrüder [Két szerzetes könyvet olvas] (sz) 118. kép (Lsz: 38148)

-Liechtenstein. Ein Fürst beschenkt Wien 1894-1916. Wien, Historischen Mus. 2003. (Sonderausstellung, 300.)

J. E. Gnoepff: Am Weg zum Karner bei St. Othmar in Mödling, 1900.
[Templom mellett sétálva olvasó nő] (f) 151. o.

-Lyka Károly: Festészetünk a két világháború között. 2. kiad. Bp. Corvina, 1984.

Kosztai József: Olvasó nő, 1920-as évek (f) 11. kép (Lsz: 31104)

-Manet festői életműve. Bp. Corvina, 1989.

A felolvasás [Egy férfi olvas fel egy nőnek] (sz) XXII. t. (Lsz: 38123)

-Max von Boehn: Biedermeier Deutschland, 1815-1847. Berlin, Bruno Cassirer, év nélkül

Adolf Menzel: Theolog [Olvasó férfi] 231. o.; Theodor Hosemann: Der Zeitungskorrespondent [Olvasó férfi] 329. o.; Georg Friedrich Kersting: Selbstporträt [Olvasó férfi] 461. o.; Georg Friedrich Kersting: Die Malerin Luise Seidler [Olvasó nő] 465. o. (f. rajzok) (Lsz: 1868)

-Mihályfi Ernő gyűjteménye. Kubinyi Ferenc Múz., Szécsény. Bp. NPI, 1982.

Olvasó nők, 1911 körül (f) 581. tétel (Lsz: 27877)

-Miklós Pál: A fénykép varázsa 1839-1989. Bp. Magyar Fotóművészek Szövetsége, 1989.

Férfi képmás, 1855. 37. o., Fejér Lipót, 1911. 249. o., Dulovits Jenő: Olvasmány, 1936. és Kávéházban, 1939. 147. o., Olvasó nő, 1938. 324. o. (f. fotók) (Lsz: 38474)

-Miklos Rajnai (edited): John Sell Cotman 1782-1842. London, The Herbert Press, 1982.

The Green Lamp, 1839. [Zöld lámpánál olvasó nő] (sz) 169. o. (Lsz: 29194)

-Munkácsy a nagyvilágban. Kiállítás a Magyar Nemzeti Galériában. Bp. MNG, 2005.

Olvasó nő. 39. kép (sz) 171. o. (Lsz: 51983)

-Negyven év köztéri szobrai Budapesten. Bp. Galéria, 1985.

Kovács Ferenc: Olvasó lányok című szobra. 66. kép 38. o.; Ungvári Lajos: Főiskolások című szobra 71. kép 39. o.; Kovács Ferenc: Olvasó lány című szobra 189. kép 81. o.; Vasas Károly: Olvasó férfi és nő című szobra 263. kép 104. o. (Lsz: 31870)

- Pamela Todd: Impresszionosták otthonában. Bp. Korona K. 2005.
Édouard Manet: Felolvasás (sz) 11. o., Childe Hassam: Szoba virágokkal, 1884. (sz) 17. o.; Berthe Morisot: A művész anyja és húga, 1870. (sz) 20. o.; Henri de Toulouse Lautrec: A művész anyja a malroméri kastély szalonjában, 1887. (sz) 36. o.; Mary Cassatt: Le Figaro, 1877-78. (sz) 40. o.; Pierre-Auguste Renoir: Az olvasó, 1877. (sz) 60. o.; Gustave Caillebotte: Enteriőr olvasó nővel, 1880. (sz) 60. o.; James McNeill Whistler: A rózsaszín füzet-a novella, 1883-84. (sz) 61. o.; John Singer Sargent: A reggelizőasztal, 1884. (sz) 62. o.; Paul Cézanne: A művész apja a L'Événement-t olvassa, 1866. (sz) 63. o.; Pierre-Auguste Renoir: Reggeli Bernivalban, 1905. (sz) 67. o.; Carl Schmitz-Pleis: A kávézóasztalnál, 1926. (sz) 78. o.; Pierre-Auguste Renoir: Az ábécé, 1867 körül, (sz) 99. o.; Edgar Degas: Albumát néző, heverő fiatal lány, 1883 körül (sz) 107. o.; William Merritt Chase: Műteremben, 1880. (sz) 120. o.; Pierre-Auguste Renoir: Az olvasó Camilla Monet, 1872. (sz) 151. o. (Lsz: 55952)
- Papp Júlia (szerk.): A zsoltártól a rózsaszín regényig. Fejezetek a magyar női művelődés történetéből. Bp. Petőfi Irodalmi Múzeum. 2014.
Marco Basaiti: Alexandriai Szent Katalin, 1490-1500. (sz) 2. kép 14. o.; Philipp von Stubenrauch-Franz Stöber újságillusztrációja, 1823. [Olvasó hölgy] (sz. rézmetszet) 32. o.; Könyvillusztráció, 1835. [Olvasó nő] (f. acélmetszet) 33. o.; Friedrich von Amerling: Olvasó nő, 1834. (sz) 180. o.; Josef Winterhalter: Szent Anna Máriát oktatja, 1766. (sz) 187. o.; Ismeretlen bajor szobrász: Tübingiai (Magyarországi) Szent Erzsébet, 1520. (faszobor) 269. o.; Ismeretlen festő: Pulszky Ferencné nappali szobája Bécsben, 1844. (sz. akvarell) 291. o. (Lsz: 55518)
- Pirint Andrea (szerk.): A Herman Ottó Múzeum Képtára. Miskolc, HOM, 2004.
Uitz Béla: Bagó Mária arcképe, 1918. (sz) 129. kép 123. o.
- Renoir művészete impresszionista korszakában 1869-1883. Bp. Corvina 1986.
Az olvasó Madame Monet (sz) XIII. t.; Olvasó nő (sz) XXIV. t. (Lsz: 34627)
- Révész Emese – Molnárné Aczél Eszter (szerk.): Gyerek kor/kép. Gyermek a magyar képzőművészetben. Bp. BTM, 2016.
Bernáth Aurél: Tükrös önarckép Marilival, 1945. (sz) 48. o. (Lsz: 56475)

- Rippl-Rónai József kiállítás. Katalógus. Tihany, 1968.
Olvasó nő, 1897. (f. rajz) 65. tétel (Lsz: 12959)
- Róvó Aladár: A könyv. Bp. Fővárosi Könyvkiadó, 1931.
Reiter László: Nővérek [Olvasnak] (sz. tempera) 28. kép 56. o.; Végh Gusztáv: Könyvesek a Szajnaparton (sz. rajz) 32. kép 65. o. (Lsz: 51869)
- Rózsa Miklós: Művészet és szépség. Bp. Anonymus, 1943.
Jean-Honoré Fragonard: Olvasó lányka (f) 3. o. (Lsz: 32628)
- Szabó Júlia: Magyar rajzművészet 1890-1919. Bp. Corvina, 1969.
Moholy-Nagy László: Olvasó férfi, 1919. (f) 54. kép (Lsz: 20705)
- Szjő Béla: Berény. Bp. Corvina, 1981.
Az olvasó nő, 1928 körül (sz) 10. kép; Olvasó lány (Anna), 1946-48. (sz) 24. kép (Lsz: 24859)
- Színházi séta. A Miskolczi Nemzeti Színház tagjainak arcképcsarnoka. Miskolc, 1910.
Fodor Oszkár (f. fénykép) 17. o. (Lsz: 55932)
- Szlatty Mária: Nézzünk körül a házban. Művészetről gyerekeknek. Bp. Corvina, 1984.
Robert Campin: Angyali üdvözlés 6. kép 15. o.; Pieter de Hooch: Levelet olvasó hölgy 19. kép 31. o.; Mária Krisztina: A császári család 23. kép 36. o.; Munkácsy Mihály: Levelet olvasó hölgy 28. kép 43. o. (sz) (Lsz: 31234)
- Vadas József: A magyar art deco. Bp. Corvina, 2005.
Frank Frigyes: Mimi a nyugágyban, 1927. (sz) 36. old. (Lsz: 52081)
- Véghvári Lajos: A XX. század magyar festészete a Miskolci Képtárban. Miskolc, HOM, 1975.
Kmetty János: Olvasás közben (f) 20. kép
- Zombori István (szerk.): A Móra Ferenc Múzeum 125 éve, 1883-2008. Szeged, Móra Ferenc Múz. 2008.
Rudnay Gyula: Olvasó nő, 1926. (sz) 73. o.

Döbröczöni Kálmán: Olvasó fiatalember

IDŐSZAKI KIADVÁNYOK

- Herman Ottó Múzeum évkönyve 2005. 44. köt. Pirint Andrea: Szontagh Tibor (1873-1930) festőművész munkássága. *Olvasó nő, 1912.* (f) 432. o. 9. kép
- Művészet 1912. *Boruth Andor: Az újság [Nő olvas újságot]* (f. rajz) 91. o.
- Művészet 1912. *Kóber Leó: Tanulmány [Nő könyvet olvas]* (f) 213. o.
- Művészet 1912. *Olgyai Viktor: A család* (f. kőrajz) 373. o.
- Művészet 1914. 8. sz. *Lempitzky G. Olga: Tanulmány [Könyökölve olvasó nő]* (f) 371. o.
- Művészet 1917-18. *Kemény Nándor: Igazi boldogság [Nagymama és kislány együtt olvasnak]* (f) 58. o.; *Teplánszky Sándor: Műteremben [Fiatal nő olvas]* (f) 78. o.; *Kada Alajos: Olvasás közben* (f) 81. o.
- Napjaink 1964. 6. sz. *Döbröczöni Kálmán: [Újságot olvasó férfi]* (f. rajz) 11. o.
- Reclams Universum 1903. 2. köt. *[Olvasó leány két férfivel]* (f) 1032. o.
- Reclams Universum 1904. 2. köt. *[Felolvasó nő, fiatal nők körében]* (f) 642. o.
- Reclams Universum 1905. 2. köt. *Die drei Lebensalter [Fiatal nő olvas]* (f) 1033. o.; *Interessante Lecture [Két kisgyermek olvas]* (f) 1369. o.
- Reclams Universum 1906. 1. köt. *[Idősebb férfi egy nőnek olvas]* (f) 216. o.; *[Fiatal férfi felolvas egy nagyobb társaságnak]* (f) 240. o.
- Reclams Universum 1906. 2. köt. *Ein interessantes Buch [Nő olvas]* (f) 697. o.; *[Fiatal lány olvas a családtagoknak]* (f) 720. o., *[Nő olvas]* (f. rajz) 945. o.; *Interessante Lecture [Fiatal nő olvas]* (f) 1008. o.; *[Kisfiú olvas két kislánynak]* (f) 1048 o.; *[Nagylány olvas]* (f) 1225. o.
- Reclams Universum. 1907. 1. köt. *[Fiatal nő olvas]* (sz. akvarell) 304. o.; *Interessante Lektüre [Nő asztal fölé hajolva olvas]* (f. fotó) 457. o.; *[Férfi*

színházi kellékek között olvas] (f) 547. o.; Dor dem schulgang [Kislány falnak támaszkodva olvas] (f) 576. o.

-Reclams Universum. 1909. 2. köt. Religionsunterricht [Idős nő olvas egy kisfiúnak] (f) 1228. o.

-Reclams Universum 1910. 1. köt. Paul Cherlich [Két férfi olvas egy könyvet] (f) 502. o.; Interieur [A háttérben egy nő olvas az asztal fölé hajolva] (f) 530. o.; Andrew Carnegie [Férfi olvas a könyvespolc előtt] (f) 602. o.

-Reclams Universum 1910.2. köt.[Fiatal nő a fűvön ülve olvas](sz) 800. o.

-Reclams Universum 1911. 1. köt. Gotthard Ruehl: Commernachmittag in holland [Nagyfiú felolvas, ketten hallgatják] (sz) 167. o.; Lefendes Madchen [Nagylány asztalra könyökölve olvas] (f) 365. o.; Die Nordwest Passage [Fiatal nő felolvas] (f) 1285. o.; Beschwister [Nagylány felolvas] (sz) 1304. o.

-Reclams Universum 1912. 2. köt. Die stille Etunde [Idős nő olvas] (sz) 752. o.; Aus der guten, alten zeit [Férfi olvas] (f) 776. o.

-Reclams Universum 1916. 1. köt. [Térképet olvasó férfi] (sz) 1. kép; [Férfi és nő olvasnak] (f) 1. o.

-The Studio 1901. 104. sz. G. Dupuis: The Letter [Olvasó férfi] (f. rajz) 102. o.

-Szabolcs-Szatmári Szemle 1977. 1. sz. Kerekes Elek: Pali olvas (f) 60. o.

-Téli Újság 1897. 2. sz. [Nagylány olvas, kicsi hallgatja] (f. rajz) 11. o.

-Téli Újság 1900. 9.sz. Egy kis tudnivaló [Kisgyerek olvas](f. rajz) 47. o.

-Téli Újság 1904. 13. sz. A bánatenyhítő biblia [Idős nő olvas, fiatal lány hallgatja] (f. rajz) 69. o.

-Téli Újság 1912. 4. sz. Üldözött hugenották karácsonya (f. rajz) [Idős férfi olvas, többen hallgatják] 27. o.

-Új Idők 1918. 1. köt. Olvasó nő. Székely Aladár fényképe 277. o.

--Új Idők 1924. 42. sz. (okt. 12.) Pieter de Hooch: Interieur levelet olvasó nővel (f) 317. o.

-Új Idők 1924. 45. sz. (nov. 2.) Szüle Péter: Rózsi olvas (f) 393. o.

-Új Idők 1924. 51. sz. (dec. 14.) Varga N. Lajos: Olvasó leány (f) 531. o.

-Vasárnapi Újság 1903. 1. sz. Az új-év első vasárnapján. Goró Lajos rajza (f) 1. o.

EGYÉB ALKOTÁSOK

1. MAGYAR

Ék Sándor: Olvasó nő, 1957. (sz)

Glatz Oszkár: Karácsony (sz. rajz). [Kislány olvas]

Kalló László: Olvasó nő (olaj, 26x32 cm)

Koffán Károly: Olvasó kisfiú (f. rajz) HOM galéria kiállításában 2019.

Marosán Gyula: Olvasó kislány (sz) 5. o. irodalomkönyv

Nagy István: Olvasó

Nyerges Pál: András 1970 körül (sz)

Nyerges Pál: Délutáni pihenés (sz)

Szőnyi István: Újságot olvasó idős férfi (f)

Szüle Péter: Olvasó nő (sz)

Vati József: Olvasó (diópác 24x30 cm)

Vidéki Brigitta: Szobabelső (sz)

Zichy Mihály: Olvasó nő, 1867. (sz. akvarell)

2. KÜLFÖLDI

Antonio da Corregio: Az olvasó Szent Katalin (sz)

Carlo Dolci: Szent Katalin könyvet olvas 17. sz. eleje (sz)

Corot Camille: Fiatal olvasó lány 1845 körül (sz)

Corot Camille: Fiatal olvasó lány 1850-1855 (sz)

Corot Camille: Fiatal olvasó lány 1868 (sz)

Corot Camille: Fiatal olvasó lány haja a vállára esve (sz)

Corot Camille: Olvasó lány koszorúval 1845 (sz)

Corot Camille: Olvasó Magdolna (sz)

Corot Camille: Olvasó nő 1869-1780 (sz)

Delphin Enjolras olvasó hölgyei (sz)

Edward John Poynter: Este otthon, 1888. (sz)
Francois Boucher: Madame de Pompadour 1756 és 1758 (sz)
Gerrit Dou: Egy szent remete olvas a barlangban (sz)
Jean Honoré Fragonard: Fialat olvasó lány (sz)
John Keats: Joseph Severn 1821.(sz)
Pierre Auguste Renoir: Az olvasó nő [Háttal ülve olvas] (sz)
Pierre Auguste Renoir: Az olvasó nő 1874-1876 között (sz)
Pierre Auguste Renoir: Az olvasó nő 1877 (sz)

Döbröczöni Kálmán alkotása